

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4To/69/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120010471
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mário Šulej
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6120010471.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mária Šuleja a sudcov JUDr. Jozefa Ryanta a JUDr. Adriány Považanovej na verejnom zasadnutí konanom dňa 14. októbra 2020, v trestnej veci obžalovaného T. E. za obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 2 písm. e) Tr.zák., o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 06. 08. 2020, sp. zn. 1T/41/2020 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr.por. z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu.

Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr.por. obžalovaného T. E., nar. XX.XX.XXXX v Q. Q., trvalým pobytom Q. Q., Q. č. XXXXX/XXQ., t.č. vo väzbe v ÚVV a ÚVTOS Q. Q.

o d s u d z u j e

podľa § 172 ods. 2 Tr.zák., § 36 písm. l), n) Tr.zák., § 37 písm. m) Tr.zák., § 38 ods. 2, 3, 8 Tr.zák., § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr.zák., § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr.zák. per analogiam na trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a), ods. 4 Tr.zák. obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Vo zvyšných častiach zostáva napadnutý rozsudok okresného súdu nedotknutý.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný T. E. uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 2 písm. e) Tr.zák. na tom skutkovom základe, že

od presne nezistenej doby do dňa 17. 02. 2020 si na presne nezistenom mieste neoprávnene zadovážil presne nezistené množstvo psychotropnej látky - pervitín, ktorý v presne nezistenej dobe niekedy v januári v roku 2020 zabalený v malom igelitovom sáčku v presne nezistenom rozsahu predal T. L. v hodnote 30,- Eur v budove J. v Q. Q. na ul. Q. XXXXX/XXB v Q. Q., následne dňa 17. 02. 2020 v mieste trvalého bydliska v priestoroch bytu označeného menovkou „T. E.“ na X. Poschodí polyfunkčného domu spol. J. Q. s.r.o. na ul. Q. XXXXX/XXQ. v Q. Q. neoprávnene prechovával bielu kryštalickú látku o hmotnosti 44,508 g kryštalickej látky s obsahom metamfetamínu 52,7% hmotnostných (23 456 mg

čistej látky), 10,050 g kryštalickej látky s obsahom metamfetamínu 54,0 % hmotnostných (5 427 mg čistej látky), 1 182 g kryštalickej látky s obsahom metamfetamínu 58,6% hmotnostných (693 mg čistej látky), čo spolu predstavuje minimálne 557 obvyklých jednorazových dávok na použitie, čo predstavuje konanie v rozsahu najmenej vo výške 2.787,- Eur, pričom metamfetamín ako hlavná účinná látka pervitínu, je zaradený do II. skupiny psychotropných látok zákona č. 159/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov.

Za to mu bol podľa § 172 ods. 2 s použitím § 38 ods. 2, 3 a 8 Tr.zák., § 36 písm. l), n) Tr.zák., § 37 písm. m) Tr.zák., § 39 ods. 1, 3, písm. c) Tr.zák., § 46 Tr.zák. uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov. Podľa § 48 ods. 4 Tr.zák. bol obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr.zák. bol obžalovanému uložený trest prepadnutia vecí, a to:

- 1 ks textilná taška so zipsom čiernej farby, vpredu s nápisom „K.“, rozmerov cca 16x16 cm,
- 1 ks nádobka s priehľadného plastového materiálu „I.“ S výklopným uzáverom, rozmerov cca 7,5 x 5,0 x 2,2 cm,
- 1 ks nádobka z priehľadného plastového materiálu oválneho tvaru s výklopným uzáverom, rozmerov výška cca 3,0 cm, dĺžka cca 5,0 cm,
- 1 ks nádobka z priehľadného plastového materiálu oválneho tvaru s výklopným uzáverom, rozmerov výška cca 3,0 cm, dĺžka cca 5,0 cm,
- finančné prostriedky vo výške 735,- Eur, vedené na účte Okresného súdu Banská Bystrica, č. ú.: P.XX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, pod položkou denníka: R Úschovy, položka registra: X, rok: XXXX.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr.zák. bolo obžalovanému uložené protitoxikomanické liečenie ústavnou formou.

Podľa § 76 ods. 1 Tr.zák. v spojení s § 78 ods. 1 Tr.zák. bol obžalovanému uložený ochranný dohľad v trvaní 18 mesiacov.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný odvolanie prostredníctvom svojho obhajcu písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 10.08.2020, ktoré odôvodnil ďalším písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 08. 09. 2020, a to proti výroku o treste odňatia slobody.

Najprv poukázal na výrokovú časť napadnutého rozsudku, s ktorou sa však, pokiaľ ide o uložený trest odňatia slobody, nestotožnil. Zdôraznil, že ako v prípravnom konaní, tak aj na hlavnom pojednávaní spáchanie skutku priznal, a súčasne ho úprimne oľutoval. Okrem tejto poľahčujúcej okolnosti mu okresný súd správne priznal aj ďalšiu poľahčujúcu okolnosť, a to, že napomáhal orgánom činným v trestnom konaní pri objasňovaní trestnej činnosti. V jeho prospech vyznieva tiež rozsah činu, ktorý síce založil prísnejšiu právnu kvalifikáciu, avšak tento len nepatrne prekročil sumu, ktorá sa posudzuje ako škoda malá. Súd prvého stupňa správne prihliadol na tieto okolnosti a následne mimoriadne znížil trest odňatia slobody, ktorý mu uložil, ale aj napriek tejto skutočnosti tento trest považoval za neprimerane prísny. Podľa § 39 ods. 3 písm. c) Tr.zák. možno totiž mimoriadne znížiť trest odňatia slobody až na 5 rokov, čo by bolo v jeho prípade postačujúce.

Ďalej citoval príslušné ustanovenia Trestného zákona vzťahujúce sa na predmetný trestný čin, ako aj na ukládanie trestu. Argumentoval tým, že trest nemá páchatel'a len trestať, ale ho aj prevychovať. Vzhľadom na jeho výmeru síce Trestný zákon neumožňoval podmienený odklad, ale len jeho uloženie ako nepodmienečného trestu odňatia slobody, ktorý nepochybne zabezpečí dosiahnutie účelu trestu podľa § 34 ods. 1 Tr.zák. Okrem prvku represie je dôležitým aj prvok prevencie, pričom účel individuálnej prevencie má prednosť pred účelom generálnej prevencie. V zmysle § 34 ods. 3 Tr.zák. má trest postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený, čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. V tomto smere dal do pozornosti, že je otcom dvoch maloletých detí, na ktoré má vyživovaciu povinnosť vo výške 650,- Eur mesačne, a taktiež bol zaviazaný prispievať výživným na bývalú manželku sumou 600,- Eur mesačne, pričom tieto povinnosti si plnil, keďže bol podnikateľom v I. oblasti. Výkon dlhoročného nepodmienečného trestu odňatia slobody, vo výmere v akej mu bol uložený, by mal výrazný negatívny dopad najmä na jeho maloleté deti. V zmysle judikatúry možno považovať skutočnosť, že sa

páchateľ stará o osoby, ktoré sú na jeho výživu alebo výchovu odkázané, za dôvod na mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody.

Poukázal aj na to, že s drogami nikdy neobchodoval, mal ich len v držbe pre svoju potrebu, pričom aj prokurátor v prvostupňovom konaní navrhoval, aby mu bol uložený nižší trest odňatia slobody, a to vo výmere 7 rokov. V žiadnom prípade sa nechce vyhýbať uloženiu primeraného trestu, naopak je ochotný prijať za svoje konanie zodpovednosť a s ňou spojené následky. Trest odňatia slobody v uloženej výmere súdom prvého stupňa, by však negatívne ovplyvnil aj jeho sociálne postavenie, vrátane resocializácie.

Vzhľadom k tomu navrhol, aby krajský súd podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr.por. napadnutý rozsudok okresného súdu zmenil a podľa § 322 ods. 3 Tr.zák. rozhodol o treste sám.

Na verejnom zasadnutí prokurátor krajskej prokuratúry poukázal na kriminálnu minulosť obžalovaného, uložený trest považoval za zákonný a správny, a preto navrhol odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť.

Naproti tomu obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí zotrval na dôvodoch uvedených v písomnom vyhotovení odvolania, a zároveň pripomenul, že odvolanie smerovalo len proti výroku o treste odňatia slobody a nie proti uloženému trestu prepadnutia veci. Zdôraznil, že obžalovaný bol len konzument, iným osobám drogy nepredával, pričom na užívaní návykových látok sa u neho podieľala hlavne vysoká pracovná zaťaženosť. Vzhľadom k tomu navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu zrušil a sám uložil obžalovanému trest odňatia slobody na dolnej hranici mimoriadne zníženej trestnej sadzby.

Obžalovaný sa pripojil k návrhu svojho obhajcu a ospravedlnil sa za svoje konanie.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací na základe odvolania obžalovaného zistil, že toto bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo prípustné. Následne v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané vo vzťahu k tomuto výroku, by prihliadol len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., čo však zistené nebolo. Po uvedenom procesnom postupe dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného bolo podané dôvodne.

Primárne je nutné konštatovať, že skutkový stav ustálený okresným súdom v napadnutom rozsudku, taktiež jeho právna kvalifikácia ako obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 2 písm. e) Tr.zák. boli v súlade so zákonom. Keďže obžalovaný priznal spáchanie skutku, pričom následne odpovedal na všetky Trestným poriadkom stanovené otázky kladne „áno“, okresný súd jeho vyhlásenie uznesením prijal, v dôsledku čoho nadobudol výrok o vine právoplatnosť. Nakoľko žiadna z oprávnených procesných strán nenapadla odvolaním výrok o treste prepadnutia veci, ale ani výroky o uložených ochranných opatreniach (ochranné liečenie a ochranný dohľad), aj v týchto častiach nadobudol rozsudok právoplatnosť.

Preskúmajúc zákonnosť a odôvodnenosť výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu, dospel krajský súd čiastočne k inému záveru ako okresný súd, nakoľko uložený trest odňatia slobody bol neprimerane prísny, v dôsledku čoho odvolanie obžalovaného považoval v prevažnej miere za dôvodné, a preto napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu zrušil a následne rozhodol podľa § 322 ods. 3 Tr. por. o treste sám.

Pri úvahách o určení druhu trestu a jeho výmery mal za to, že okresný súd nedostatočne prihliadol na kritický postoj obžalovaného k svojej trestnej činnosti, predovšetkým na jeho vyhlásenie na hlavnom pojednávaní, že je vinný zo spáchania skutku, ktorý mu bol obžalobou kladený za vinu.

Súd prvého stupňa správne ustálil pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností na 2 : 1 (§ 36 písm. l/, n/ Tr.zák., resp. § 37 písm. m/ Tr.zák.), preto došlo k zníženiu hornej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby o 1/3-inu (ust. § 38 ods. 3, 8 Tr.zák.), v nadväznosti na to bolo možné obžalovanému uložiť trest odňatia slobody od 10 rokov až do 13 rokov a 4 mesiacov. Zároveň odvolací súd zoberal do úvahy, okrem pomeru, aj mieru závažnosti zistených poľahčujúcich a priťažujúcej okolnosti

podľa ust. § 38 ods. 2 Tr.zák., ktorá bola pomerne významná, či už v prospech, ale aj v neprospech obžalovaného. Na jeho vyhlásenie viny na hlavnom pojednávaní bolo potrebné prihliadnúť nielen ako na uvedenú poľahčujúcu okolnosť, ale zohľadniť ju aj ako veľmi významnú skutočnosť pri ukladaní trestu. Zo stanoviska trestnoprávneho kolégia NS SR vyplýva, že samotné vyhlásenie viny obžalovaného na hlavnom pojednávaní podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr.por. a jeho následné prijatie súdom samo o sebe síce nie je možné považovať za poľahčujúcu okolnosť podľa ust. § 36 písm. n) Tr.zák., ale len za poľahčujúcu okolnosť podľa ust. § 36 písm. l) Tr.zák., avšak takýto postoj obžalovaného je potrebné vziať v úvahu, keďže neodvolateľne prijme všetky právne účinky uznania viny, dokonca bez toho, aby vopred vedel, aký druh trestu a v akej výmere mu bude následne súdom uložený, a preto možno aplikovať pri ukladaní trestu ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr.zák. vzťahujúce sa na konanie o dohode o uznání viny a prijatí trestu, t.j. môže mu byť uložený trest odňatia slobody zníženi o 1/3-inu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby, čo by v danom prípade predstavovalo hranicu 6 rokov a 8 mesiacov. Obžalovanému však bolo namieste priznať aj poľahčujúcu okolnosť podľa ust. § 36 písm. n) Tr.zák., pretože sa aktívne podieľal na objasňovaní svojej trestnej činnosti, čím napomáhal príslušným orgánom, a to už v prípravnom konaní.

Uloženie trestu odňatia slobody, čo aj na dolnej hranici takto zníženej trestnej sadzby, by však bolo v danom prípade i tak neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačoval aj trest kratšieho trvania, čo správne konštatoval už okresný súd. Preto bolo potrebné aplikovať nielen ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr.zák. per analogiam, ale aj ust. § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr.zák., ktoré umožňovalo skrátenie výmery trestu až na päť rokov.

V neprospech obžalovaného vyznievala najmä jeho kriminálna minulosť, keďže bol doposiaľ súdom už 5-krát trestaný pre rôznu úmyselnú trestnú činnosť, dokonca aj za zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d) Tr.zák., avšak prvé štyri odsúdenia má zahladené (vrátane uvedeného zločinu), teda sa ne neho hľadí, ako by odsúdený nebol. Pri piatom odsúdení bol uznaný za vinného z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr.zák., a to trestným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 29.12.2019, sp.zn. OT/74/2019, právoplatným tým istým dňom, ktorým mu bol uložený, okrem iného, aj trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov, výkon ktorého mu bol podmienenčne odložený na skúšobnú dobu 30 mesiacov, teda trestný čin spáchal počas plynutia skúšobnej doby podmienenčného odsúdenia, hoci za druhovo rozdielnu trestnú činnosť.

Naproti tomu, okrem pred tým uvedeného, možno v prospech obžalovaného vyhodnotiť predovšetkým to, že väčší rozsah činu, ktorý založil prísnejšiu kvalifikáciu skutku podľa § 172 ods. 2 písm. e) Tr.zák. len o necelých 130,- Eur prekročil maximálnu sumu (2.660,- Eur), ktorú by bolo možné považovať ešte len za malý rozsah a v takomto prípade by základná zákonom ustanovená trestná sadzba predstavovala rozpätie 3 roky až 10 rokov. Nemožno opomenúť ani skutočnosť, že obžalovaný je otcom dvoch maloletých detí a má povinnosť prispievať na ich výživu, ako aj na výživu svojej bývalej manželky, pričom v zmysle jednej zo zásad ukladania trestov upravenej v ust. § 34 ods. 3 Tr.zák. má trest postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby, čo malo taktiež vplyv na mimoriadne zníženie trestu vzhľadom na pomery obžalovaného. Dôležitou bola aj skutočnosť, že obžalovaný bol v prvom rade sám konzumentom omamných a psychotropných látok, a nie ich predajcom. V tomto smere bolo potrebné vziať do úvahy aj to, že obžalovanému bolo súčasne uložené ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou, ktoré bude ako sankcia taktiež spolupôsobiť pri ochrane spoločnosti. Práve existencia a kombinácia uvedených skutočností, vyznievajúcich v prospech obžalovaného, odôvodňovala mimoriadne zníženie výmery trestu odňatia slobody, a to ešte vo výraznejšej miere, ako ho uložil prvostupňový súd.

Vzhľadom na tieto skutočnosti krajský súd obžalovanému mimoriadne znížil výmeru trestu a uložil mu miernejší trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov. Prihliadajúc na skutočnosti, ktoré obžalovanému priťažovali, by však nebolo namieste zníženie trestu odňatia slobody až na samú dolnú hranicu mimoriadne zníženej trestnej sadzby vo výmere 5 rokov, prípustnú podľa Trestného zákona, tak ako sa toho domáhal obžalovaný.

Krajský súd obžalovaného zaradil na výkon uloženého trestu odňatia slobody podľa § 48 ods. 2 písm. a), ods. 4 Tr.zák. do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, pretože obžalovaný nebol pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody. Prihliadajúc aj na závažnosť trestného činu a mieru

narušenia obžalovaného, taktiež na jeho kritický postoj k trestnej činnosti a závislosť na návykových látkach, mal za to, že jeho náprava bude lepšie zaručená v ústave s takýmto stupňom stráženia, ako v ústave na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia, do ktorého by mal byť zaradený podľa § 48 ods. 3 písm. b) Tr.zák.

Jedine uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody, za súčasného uloženia ochranných opatrení (ochranného liečenia a ochranného dohľadu), zabezpečí v danom prípade v dostatočnej miere dosiahnutie účelu trestu, a zároveň obsahuje v primeranom rozsahu prvky represie, ako aj prvky individuálnej a generálnej prevencie, a takýto trest zodpovedá všetkým požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 34 ods. 1, ods. 4 Tr.zák., a súčasne i z ďalších ustanovení, ktoré upravujú zásady ukladania trestov, ale aj zásadám ukladania ochranných opatrení uvedených v ust. § 35 Tr.zák.

Odvolačný súd po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutého výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu, z vyššie uvedených dôvodov o odvolaní obžalovaného, považujúc ho za dôvodné, rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.